

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē sundarakāṇḍē

॥ trayōviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ trayōviṃśaḥ sargaḥ ॥
rākṣasībhiḥ sītāyāḥ prabōdhanam

ityuktvā maithilīṃ rājā
rāvaṇaḥ śatrurāvaṇaḥ |
sandiśya ca tataḥ sarvā
rākṣasīrnirjagāma ha || 5.23.1 ||

niṣkrāntē rākṣasēndrē tu
punarantaḥpuraṃ gatē |
rākṣasyō bhīmarūpāstāḥ
sītāṃ samabhidudruvuḥ || 5.23.2 ||

tataḥ sītāmupāgamyā
rākṣasyaḥ krōdhamūrchitāḥ |
paraṃ paruṣayā vācā
vaidēhīmidamabruvan || 5.23.3 ||

paulastyasya variṣṭhasya
rāvaṇasya mahātmanaḥ |
daśagrīvasya bhāryātvaṃ
sītē na bahu manyasē || 5.23.4 ||

tatastvēkajaṭā nāma

rākṣasī vākyamabravīt |

āmantrya krōdhatām rākṣī

sītāṃ karatalōdarīm || 5.23.5 ||

prajāpatīnāṃ ṣaṇṇāṃ tu

caturthō'yaṃ prajāpatiḥ |

mānasō brahmaṇaḥ putraḥ

pulastya iti viśrutaḥ || 5.23.6 ||

pulastyasya tu tējasvī

maharṣirmānasah sutaḥ |

nāmnā sa viśravā nāma

prajāpatisamaprabhaḥ || 5.23.7 ||

tasya putrō viśālākṣi

rāvaṇaḥ śatrurāvaṇaḥ |

tasya tvaṃ rākṣasēndrasya

bhāryā bhavitumarhasi || 5.23.8 ||

mayōktaṃ cārusarvāṅgi

vākyam kiṃ nānumanyasē |

tatō harijaṭā nāma

rākṣasī vākyamabravīt || 5.23.9 ||

vivr̥tya nayanē kōpā -

nmārjārasadr̥śēkṣaṇā |

yēna dēvāstrayastrīṃśad

dēvarājaśca nirjitaḥ || 5.23.10 ||

tasya tvaṃ rākṣasēndrasya
 bhāryā bhavitumarhasi |
 vīryōtsiktasya sūrasya
 saṅgrāmēṣvanivartinaḥ |
 balinō vīryayuktasya
 bhāryā tvaṃ kiṃ na lipsasē || 5.23.11 ||

priyāṃ bahumatāṃ bhāryāṃ
 tyaktvā rājā mahābalaḥ |
 sarvāsāṃ ca mahābhāgāṃ
 tvāmupaiśyati rāvaṇaḥ || 5.23.12 ||

samṛddhaṃ strīsaḥsrēṇa
 nānāratnōpaśōbhitam |
 antaḥpuraṃ tadutsrjya
 tvāmupaiśyati rāvaṇaḥ || 5.23.13 ||

anyā tu vikaṭā nāma
 rākṣasī vākyamabravit |
 asakṛd bhīmavīryēṇa
 nāgā gandharvadānavāḥ |
 nirjitāḥ samarē yēna
 sa tē pārśvamupāgataḥ || 5.23.14 ||

tasya sarvasamṛddhasya
 rāvaṇasya mahātmanaḥ |
 kimarthaṃ rākṣasēndrasya
 bhāryātvaṃ nēcchasē'dhamē || 5.23.15 ||

tatastāṃ durmukhī nāma
 rākṣasī vākyamabravīt |
 yasya sūryō na tapati
 bhītō yasya sa mārutaḥ |
 na vāti smāyatāpāṅgi
 kiṃ tvaṃ tasya na tiṣṭhasē || 5.23.16 ||

puṣpavṛṣṭiṃ ca taravō
 mumucuryasya vai bhayāt |
 śailāḥ susruvuḥ pānīyaṃ
 jaladāśca yadēcchati || 5.23.17 ||

tasya nairṛtarājasya
 rājarājasya bhāmini |
 kiṃ tvaṃ na kuruṣē buddhiṃ
 bhāryārthē rāvaṇasya hi || 5.23.18 ||

sādhu tē tattvatō dēvi
 kathitaṃ sādhu bhāmini |
 grhāṇa susmitē vākya -
 manyathā na bhaviṣyasi || 5.23.19 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 sundarakāṇḍē trayōviṃśaḥ sargaḥ ||